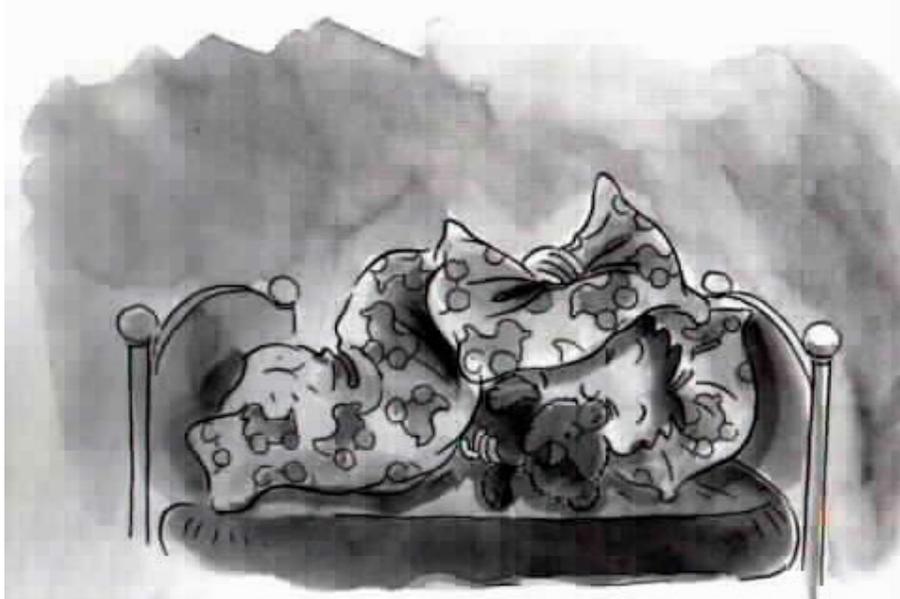

עוזי הליצן

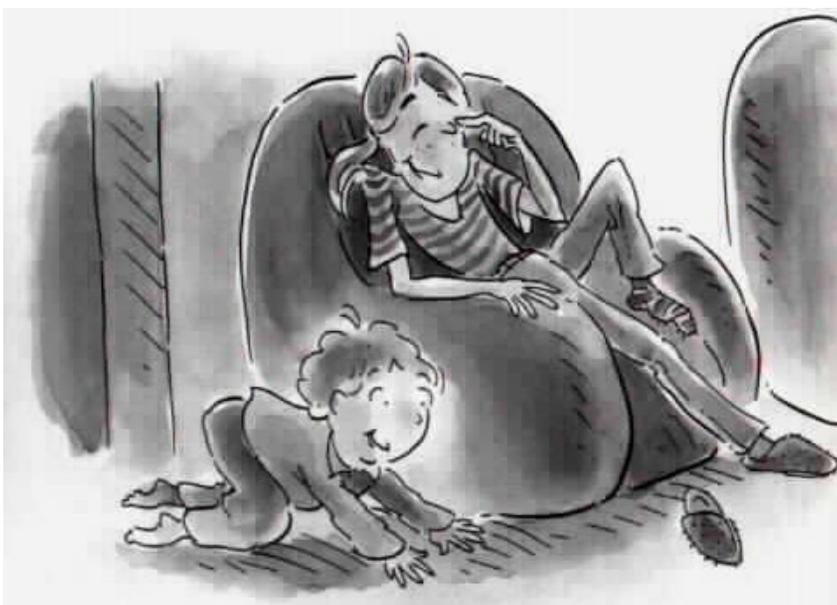
אירמה קראוס

עוזי לא יכול לישון. ואיך יוכל
כשמהסלון נשמעים כל הזמן
צחקוקים. זה אמא, אבא וחנה
אחותו שמתגלגלים מצחוק. אך לא
רק הם כי גם מהטלוויזיה נשמע
כל הזמן צחוק של הקהל
הבלתי-נראה.

תמיד מביאים את התוכניות
הטובות ביותר בערב שבת ותמיד
כאשר עוזי שוכב כבר במיטה.

למזלו הוא הרי אינו קשור. והנה
עוזי מתגנב כבר לסלון דרך דלת
פתוחה למחצה. הוא ממתין
לזעקת מחאה של אחותו הגדולה,
אך לזו זולגות דמעות צחוק
מעיניים ולא מרגישה בו.
עוזי נשכב בשקט ליד הכורסה
ומביט במרקע.

שם מתרוצץ ליצן עם מחבט
זבובים. הוא עומד על במה עליה
בנויה תפאורה של חדר אוכל.
אולם שלם של אנשים צוחק, אך
אותם לא ניתן לראות, אלא רק
לשמוע.

לליצן אף אדום מניר ובגדים
מצחיקים. הוא מתרוצץ סביב כל
הבמה אבל לא מצליח לתפוס את
הזבוב. הוא מטאטא שני עציצים
מאדן החלון. אחר כך מרים אצבע
ומקשיב:

אין כל זמזום. מרוצה מעצמו
מוריד הליצן את המחבט, אך
באותו הרגע נשמע שוב הזמזום.
הליצן ניגש לשולחן. הזבוב
מתעופף, כאילו מתלבט, מעל
פרוסת לחם מרוחה בדבש. הליצן
לא מחכה. הוא חובט והלחם נדבק
למחבט. אבל הזבוב בורח.

עוזי מכסה את פיו ביד בכדי לא
להשמיע כל צליל. חנה בכורסה
לידו מתפוצצת מצחוק.
עם פרוסת הלחם דבוקה למחבת
חובט הליצן בשולחן ושובר כוסות
וצלחות. אחר כך בודק בקפדנות
את השברים ומחפש את הזבוב.
אבל הזבוב איננו.

הנה הוא. הוא מסתובב מעל
ראשו. בחוזקה חובט הליצן
בקרחת של עצמו. בום..בום..בום.
הזבוב התיישב בינתיים על
האהיל. הליצן קופץ, חובט ושובר
את המנורה. האור נכבה. חושך
על המרקע. סוף התוכנית.

על המרקע מופיעה קריינית. היא
מנסה להודיע דבר מה, אך משהו
כנראה מפריע. היא מביטה
בהשתוממות אל הדלת. משם
נשמע רעש חזק: בום..בום..בום.
לא רואים, אבל ברור שזה עדיין
הליצן המתרוצץ אחרי הזבוב.
הקריינית מביטה על עוזי ועל יתר
בצופים. היא שמה אצבע
לשפתיים ועוזבת את החדר.
הפעם התוכנית נגמרה באמת.

עוזי עוצר צחוק עד שכמעט הבטן
כואבת.
חנה מסתובבת בכורסה ונאנחת
"אוי..אוי! לא יכולה יותר."

"אוף" אומרת אמא "הצחיק אותי
עד מוות." "אבא מצחקק." "זה היה
מספר" אומר "אבל עכשיו, חנה,
למיטה!"
חנה עושה כאילו לא שומעת. אבל
זה הזמן בשביל עוזי. בשקט,
בשקט הוא זוחל בחזרה לחדרו.

"ובכן" מודיע עוזי למחרת
בארוחת בוקר "אני יודע כבר מה
אהיה כשאגדל."
"אוי לא" מפהקת חנה "שוב?"
"רץ אולימפיה?" נזכר אבא "נכון?"
עוזי נרתע "זה היה הרי לפני
שבוע!"
"חשבתי שמיליונר?" אומרת אמא.

"שטויות" אומר עוזי "כל זה כמו
שלג מאשתקד. הפעם אני יודע
באמת!"
"ומה תהיה באמת?" שואל אבא.
עוזי מחייך מלא סודיות "זה
תצטרכו לנחש. המתינו רגע ושבו
בשקט."
הוא מושיב אותם זה ליד זה על
הספה, מזיז קצת את השולחן כי
כך נחוץ לתוכנית שלו.

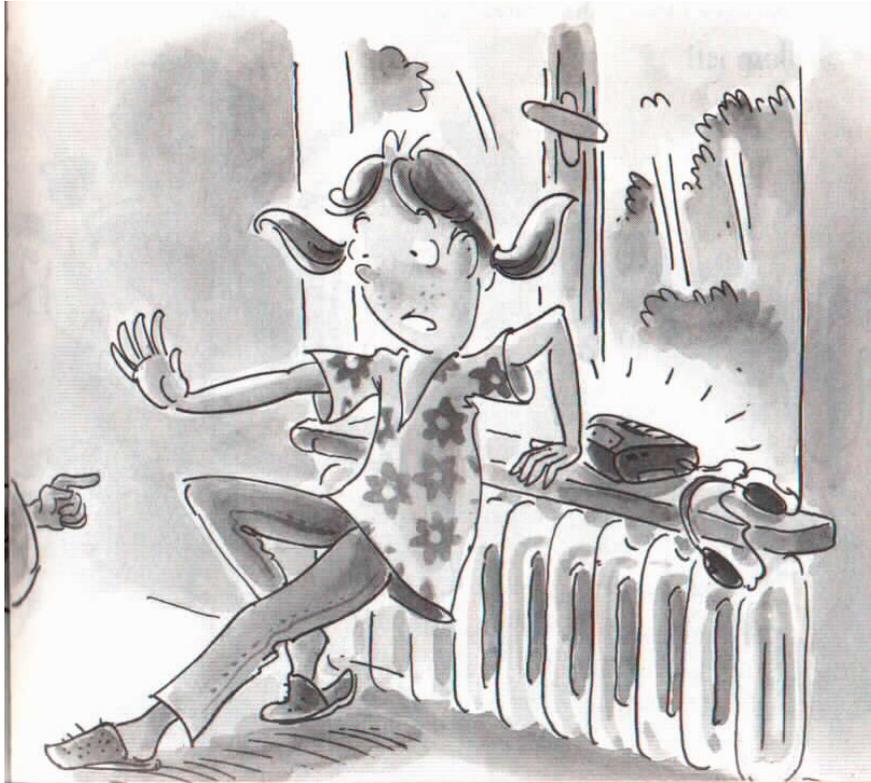
"רגע" אומרת אמא "עוד לא
גמרת את הארוחה. קודם אוכל
את הלחם שלך!"
"לא" עונה עוזי "זה בדיוק מה
שנחוץ" הוא מביט על המשפחה
ואומר להם להמתין. "אחזור מיד!"
אומנם אין לו אף מצחיק מנייר
אבל הוא חוזר לבוש בבגדים
מצחיקים – חליפת טרנינג של
אבא מונחת עליו בעשרות קפלים.

עוזי מתרגש מאוד. איזו הופעה תהיה זאת. ולגמרי לא קשה. צריך רק להתרוצץ עם מחבט זבובים ולהשמיע זמזום של זבוב. וכולם יתפוצצו מצחוק. כל האולם יצחק. חבל שאין לו אולם מלא צופים, אלא רק שלושה, אבל גם אם רק שלושה אלה יצחקו כמו אתמול בערב, הוא מוכן לוותר על אולם מלא. לפחות כרגע. כשיהיה ליצן מקצועי יהיה לו כל יום אולם מלא. הוא לוקח את המחבט, מסדר את קפלי הבגד ונכנס לחדר האוכל.

"אהא" אמר אבא כשראה את
הטרנינג שלו על עוזי.
עוזי לא אמר דבר. הוא רק משמיע
זמזום כאילו של זבוב גדול ושמן
"זזזז". הוא מרים את מחבט
הזבובים ומתקרב לאדן החלון.
שם מונחים היו עיתונים אחדים
והרדיו של חנה. עוזי מתגנב
בזהירות ומחכה שמי מהצופים
שלו יתחיל לצחוק. אבל לא קורה
כלום. אולי קודם צריך לשבור
משהו?

"זזזז" מזמזם עוזי הזבוב. איפה הוא יתיישב? אך באותו רגע חנה, שמרגישה בסכנה קופצת אל החלון וחוטפת את הרדיו שלה. כמה חבל. הזבוב רצה להתיישב דווקא שם. חנה מקלקלת את הכל.

היא לוקחת את הרדיו ומביטה
בחשדנות על עוזי. עד עכשיו היא
לא השמיעה אפילו צחקוק קטן.
בום..בום.. המחבט מוריד את כל
העיתונים מהאדן.

אמא מסתכלת בהפתעה אבל גם
היא עוד לא צוחקת. "זזזזז"
מזמזם הזבוב. הוא מתקרב
לשולחן מלא כלי אוכל. זה יהיה
יותר שמח. הוא מזמזם "זזזז"
מעל פרוסת לחם בדבש.
"עצור!" קוראת אמא.
אבל עוזי כבר חבט. הרי אמש
הלחם היה המשעשע ביותר.

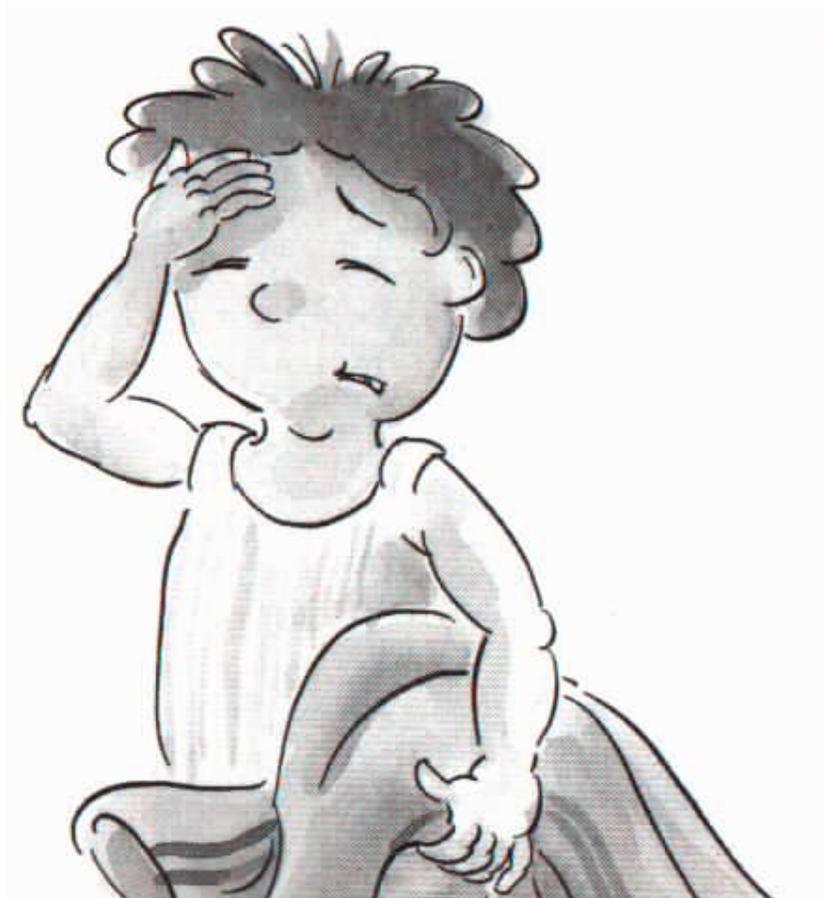
זעקה משולשת – של אמא, של
אבא ושל חנה. הם כולם מגינים
על פניהם בידיים. אמא מורידה
את קנקן הקפה, ליתר בטחון.
"הפסק, עוזי, הפסק!"

עוזי מכה במחבט עם פרוסת
הלחם הדבוקה אליו על השולחן.
"צחקו!" הוא צועק "צחקו סוף-סוף!
אמש צחקתם הרי עד דמעות!"
הוא מביט על שלושת הפנים
המשתוממים.
"אמש? מי? מתי? – מה, אתה
מתכוון לטלוויזיה?" תופס פתאום
אבא.

אמא עוד לא מבינה. "עוזי, הרי
היית כבר במיטה. או אולי..?"
"נו, אז מה?" לוחש עוזי במבוכה.
הוא הוריד כבר את הטרנינג
ומתקרב אל הדלת. "אתם כולכם
מקלקלי משחק. לא אראה לכם
כבר שום דבר יותר."

"עצור, עוזי" אומר אבא "חכה
רגע. הרי רצית לומר לנו מה אתה
רוצה להיות?"

עוזי נעמד כמו מאובן. האם הם
מטומטמים לגמרי, אבא, אמא
ואחותו? האם לא הבינו ולא
כלום?

הוא נאנח ומגרד את ראשו. אם
הם באמת כל כך סתומים צריך
אולי לעזור להם.

"זה מתחרז עם ניצן" הוא אומר.
"ניצן? ניצן?" משתוממת אמה.
אבא וחנה מקמטים את מצחיהם.
עוזי כבר לא יכול יותר. "ליצן!" הוא
צועק.
רגע של דממה. רק המילה הזו של
עוזי מהדהדת בחדר. עכשיו
לפחות הם יודעים!
ואז זה קורה. זה למה שהוא חיכה
כל הזמן. הצחוק. הם צוחקים
ומגחכים ושוחקים.

"לל...ליצן!" מתפוצצת חנה מצחוק
"ליצן. אוי, זה הורס אותי!"
עיני אמא מתמלאות דמעות "עוזי,
אוי עוזי" צוחקת.
אבא פותח את פיו רחב. אפשר
לראות את כל סתימות בשיניים
שלו. הוא מכה על הירך בהנאה.

עוזי לא מבין. האם כל כך הרבה
זמן לקח להם לתפוס את הדבר.
אבל עכשיו כבר הכל טוב. הם
צוחקים. אז אולי צריך לתת להם
גם תוספת קטנה.

הוא מרים את מחבט הזבובים
שאליו דבוקה עדיין פרוסת הלחם
בדבש. אבל אז משתחרר הלחם
ואף ישר על הברכיים של אבא.
ואבא מכה בידו על הפרוסה. הוא
מרים את היד שוב והנה... הלחם
דבוק ליד.
"אוי ווי!" זועקת חנה ומתרחקת
מאבא.

אבא מסתכל על היד שלו, על אמא
ועל חנה. תחילה מבטו קפוא, אך
מיד עיניו מתחילות לנצוץ. הוא
צוחק בכל הפנים. "זזזז" מזמזם
עכשיו גם אבא. "זזזז" ומתקרר
אל אמא.

מה? עוד זבוב אחד? זה מוצא חן
בעיניו של עוזי. "זזזז" מזמזם אף
הוא ומתקרב לאמא מהצד השני.
אמא עכשיו במצור. היא נאחזת
במפת השולחן. דמעות צחוק
זולגות מעיניה. "לאאא!" היא
צועקת, כמו מי שדגדגו אותו
במשך שעות. "לאאא!" היא
גולשת מהכסא ונעלמת מתחת
לשולחן.

מזמזם בשקט. אבא מראה על השולחן. "זהו זה" הוא אומר. כמה חבל. למה הוא לא התיישב דווקא על חנה, הזבוב הזה. עוזי דוחף את אבא במרפק. אולי עוד פעם, פעם אחרונה?

אבא מביט בערמומיות על עוזי. "זזזז" ממשיך לזמזם ומראה בידו השניה על מרכז השולחן. עוזי מבין ששם יושב הזבוב ומכה חזק במחבט. ביחד עם אבא הם דופקים על השולחן בחוזקה. "אאא..." "זעקת אמא ובורחת על הברכיים בכוון הדלת. עוזי מביט על אבא. "זזזזז?" הוא

אבל אבא מוריד את פרוסת
הלחם מידו ומנענע את ראשו.
אמא על הרצפה ליד הדלת מנגבת
דמעות.
"חנה, עזרי לי להתפטר משני
הליצנים האלה!"
אבל אבא, בידו הנקיה, כבר עוזר
לה לקום. את היד השניה הוא
צריך מיד לרחוץ, הוא אומר. ואחר
כך הוא ילבש את הטרנינג ויתרגל
יחד עם עוזי לקראת
האולימפיאדה.
"טוב!" מסכים עוזי. להיות רץ
באולימפיאדה עדיף על מקצוע
הליצן.